

Plenum

Torsdag 15.10.2020 kl. 16.00—19.43

2.3. Muntlig fråga om resurserna för att spåra coronasmittade (Mirka Soinikoski gröna)

Muntligt spörsmål MFT 132/2020 rd

Muntlig frågestund

Talman Anu Vehviläinen: Ledamot Soinikoski.

Debatt

16.26 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa rouva puhemies! Meidän kaikkien terveys ja yhteiskunnan pyörien pyöriminen riippuu siitä, miten tehokkaasti koronatartunnat saadaan jäljitettyä ja eristettyä. Olemme kuulleet, kuinka neuvoloiden ja koulujen terveydenhoitajia sekä muita sote-alan ammattilaisia kiireen vilkkaa siirretään jäljitystehtäviin. Jäljitys on hoidettava hyvin ja nopeasti, mutta hinnan joutuvat nyt maksamaan lapset ja heikoimmasa asemassa hoitajoina olevat ihmiset.

Olen ylpeä siitä, kuinka nopeasti Suomessa saimme työkalupakkimme käyttöön koronavilkkuovelluksen. Sen tehokas hyödyntäminen vaatii kuitenkin koodien nopeampaa kulua laboratoriosta tartunnan saaneelle. Tällä hetkellä noin tuhat jäljittäjää voi toimittaa näitä koodeja. Koronavilkkuovelluksen on ladannut jo yli 2,3 miljoonaa suomalaista.

Kysynkin ministeri Kiurulta: Minkälaisiin toimiin hallitus on ryhtynyt tartuntojen jäljittämisesurssien riittävyyden varmistamiseksi? Miten varmistetaan, että asiantuntijoiden siirtäminen jäljittämistyöhön ei kasvata hoitojonoja entisestään?

16.27 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin edustaja kiinnittää aivan oikeaan asiaan huomiota jo tässä vaiheessa. Saattaa olla, että seuraavien viikkojen iso uhka on siinä, että me entisestään saamme vähemmän näitä tartuntoja jäljitettyä ja yhä enemmän tarvitaan ihmisiä ponnistelemaan tässä vaativassa tehtävässä, koska tartuntojen määrä nousee. Juuri siksi täällä parlamentissa pitäisi pystyä tukemaan sitä alueellisten toimijoiden linjaa, että me pystyisimme ennalta ehkäisemään tartuntojen määrää, jotta se ei veisi resursseja muilta sosiaali- ja terveydenhuollon tärkeiltä tehtäviltä. On sanottava, niin kuin edustaja toteaa, että ei meillä ole mitään ylimäärisiä käsipareja sosiaali- ja terveydenhuollossa, ja siltä osin tässä on kysymys vaikeasta tehtävästä. Tällä hetkellä alueella tehdään kaikki, että näitä tartuntoja pystyttäisiin vielä jäljittämään. Mutta kun epidemia pahenee, niin todennäköisyys sille, että näitä tartuntoja pystytään enää jäljittämään, pienenee, [Puhemies koputtaa] ja se nähdään jo Helsingin ja Uudenmaan alueella.

16.28 Terhi Koulumies kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen sitä mieltä, että meidän kaikkien yhteinen tehtävä on tukea taloutta ja toisaalta suojella suomalaisten

Punkt i protokollet PR 130/2020 rd

terveyttä ja elämää. Siksi olen huolissani siitä, että tässä koronan torjunnassa nyt puhutaan aika lailla yksityiskohdista. Kaipaisin kokonaisnäkemyä ja kaikista heikoimpien yksilöiden suojelua.

Täällä viitattiinkin aiemmin nuoriin. Ihmettelen, minkä takia keskusteluista loistaa täysin se seikka poissaolollaan, että aika iso osa tartunnoista päivittäin on lapsilla ja nuorilla, 10—20-vuotiailla. On arvioitu, että Uudellamaalla kasvuvauhti on sellainen, että heidän ikäluokassaan tartunnat 38-kertaistuvat kuukaudessa. Se on ihan valtava määrä. Minkä takia ei ole julkisuuteen tuotu sitä seikkaa, että altistukset kouluissa ovat johtaneet myös jatkotartuntoihin? Siellä lapset istuvat pienessä tilassa sisällä pitkiä aikoja, mutta ei ole kerrottu, [Puhemies koputtaa] että 10—20-vuotiaiden saamien tartuntojen välinen korrelaatio kouluissa tapahtuneisiin tartuntoihin on yli 80 prosenttia [Puhemies: Kysymys!] Nyt kysyn: Mitä te aiotte tehdä lasten ja nuorten suojelemiseksi? Aiotteko ottaa etäkoulun käytäntöön?

16.30 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on hyvä, että käsitellään tämäkin asia tässä saman tien alta pois. On totta, että meillä on paljon lasten ja nuorten keskuudessa altistumisia, mutta sitä ei pidä sekoittaa vielä siihen, että meillä olisi tartuntoja. [Paavo Arhinmäki: Juuri näin!] Tuorein THL:n tieto, jonka juuri eilen hallituksena saimme, osoittaa, että meillä on tällä hetkellä, ainakin vielä, todella vähän lasten ja nuorten parissa tartuntoja. Mutta altistumisia on paljon, ja me näemme myöskin tässä altistumisten ketjussa sen, että Suomessa tartuntatauti-viranomaisten toiminta todella toimii, koska he ovat näillä suojakeinoilla varmistaneet sen, että lasten ja nuorten altistumisissa rajoitustoimien kautta, jotka kouluissa on otettu käyttöön, on vältetty sitä, että yhä useampi sairastuu. Mutta kansainvälinen tieto tässäkin elää ja eri maissa on erilainen tilanne. Ja tältä osin on sanottava, [Puhemies koputtaa] että me saamme nyt olla tällä hetkellä tyytyväisiä, että tilanne on näinkin hyvä. Mutta parantamaan päin pitää pystyä koko ajan.

16.31 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten ministeri Kiuru tässä totesi, niin pitää tehdä eroa altistumisten ja tartuntatilanteiden välille. Aivan kuten tässä todettiin, niin toki, kun puhutaan oppilaitoksista ja puhutaan kouluista, altistuneiden määrä kasvaa helposti suureksi niissä yksittäisissä tapauksissa, joissa joko aikuinen tai lapsi on yksittäisen koronartartunnan saanut. Mutta tämänhetkisten tietojen perusteella jatkotartunnat oppilaitoksissa tai kouluissa ovat erittäin harvinaisia. Saimme eilen muun muassa THL:n kokoamat tiedot, joiden mukaan koko toisen asteen osalta jatkotartuntoja syksyn osalta olisi ollut ainoastaan kahdeksan kappaletta. Tältä osin pidämme tärkeänä, että se lähtökohta, että lapset ja nuoret pystyisivät jatkamaan mahdollisimman pitkälle lähiopetuksessa, on tärkeä tässä tilanteessa. Mutta koulutuksen järjestäjillä on myöskin ne lainsäädännölliset työvälineet, mitä he tarvitsevat, mikäli nähdään välttämättömänä joko siirtyä osittaiseen etäopetukseen tai vuorottelujärjestelmään. [Paavo Arhinmäki: Hyvä, että tämä tuli korjattua!]

16.32 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Huomenna kello 9 käsittelemme sosiaali- ja terveysvaliokunnassa tätä tartuntatautilain kohtaa, missä säätelemme ravintoloiden toimintaa.

Punkt i protokollet PR 130/2020 rd

Toissa iltana täällä edustaja Savio käytti hyvän puheenvuoron, jossa hän sanoi, että eksponentiaalinen kasvu on parhaillaan menossa meillä tartuntojen määrässä. Jos me katsomme tätä yleistä mittaria, 14 vuorokauden ilmaantuvuutta, se on kymmenen päivän välein kaksinkertaistunut, viimeinen luku lähentelee nyt 3 000:ta. Tämä vaikuttaa tällä hetkellä enemmän ravintoloiden käyttöön kuin mitkään rajoitukset. Ihmisten pelko vaikuttaa. Meidän täytyy saada tämä pysähtymään, sen jälkeen ihmiset uskaltavat käyttää myös erilaisia palveluja.

Kolme viikkoa sitten Vaasassa tartuntoja oli alle kymmenen, tällä hetkellä on yli 300 100 000:ta asukasta kohti. Nyt kysymykseni on: minkälaisilla mittareilla ja ennakoitivälineillä hallitus on ajatellut, että alueilla pystytään etukäteen arvioimaan riski eikä vain reagoimaan jo räjähtäneisiin tartuntatilaisiin erilaisilla rajoitustoimilla?

16.33 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kesällä valmistelimme toimintaohjelman, jonka pohjalta heti syyskuun alun jälkeen, kun tuo periaatepäätös tehtiin, on alueilla käynnistetty nämä ennaltaehkäisevät toimet. On tarkoituksena siis ennalta jo varautua, ennalta hallita tätä epidemiaa, ettei se äityisi pahaksi, mutta samaan aikaan hoitaa tilanne, jos näitä ryppäitä tulee. Tarkoituksena on nujertaa kaikki nämä ryppäät.

Ajatuksena on se, että meillä on kolmevaiheinen lähestymistie. Ensimmäisellä pyritään olemaan niin kauan kuin se vain on mahdollista, mutta jos alueella ollaan menossa kohti kiihtymisvaihetta, pitäisi tehdä etukäteen mahdollisimman paljon. Toimet ovat kaikille alueellisille viranomaisille täällä tartuntatautilain puolella samat: lain mukaisesti ennakoiden ja etupainotteisesti. Ja kun näitä tehdään, niin on tärkeää, ettei päästä koskaan sinne leviämisvaiheeseen. [Puhemies koputtaa] Tämä kiihtymisvaihe on katkaistava, ja etukäteen [Puhemies koputtaa] sen tartuntalain suomen joukon toimia mukaisesti.

16.35 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On tärkeää, että sieltä hallituksen aitiosta välittyi se viesti, että haluamme tukea suomalaisia yrittäjiä, suomalaisia ravintolayrittäjiä ja antaa arvon sille työlle, mitä siellä on tehty taudin leviämisen estämiseksi.

Me suomalaiset olemme lainkuuliaista kansaa ja ohjeitten kuuliaista kansaa. Siitä on esimerkkinä vaikkapa se taannoinen, kauan sitten tapahtunut polion vahvennerokote, jonka joka ainoa suomalainen nouti silloin, kun siihen kehoitettiin. Kysyisin nyt: olisiko teillä suomalaisille jälleen kerran jotain yleistä suositusta, miten toimia niin, että voisimme täällä yhteiskunnassa mahdollisimman tavanomaisesti jatkossakin elää ja talous myös pyöriä?

16.36 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisille yleinen viestimme on: kärsivällisyyttä ja voimia ja sitkeyttä noudattaa suosituksia, se on yhteiseksi parhaaksi. Erityisesti olen ajatellut paljon nuoria, joihin tämä tauti viime aikoina on kohdistunut. Ei heitä pidä siitä syyllistää, mutta samalla sanon nuorille ja nuorille aikuisille heidän käyttäytymistään ajatellen: vaikka tauti ei nyt näytä heille erityisen vaaralliselta — olemme siinä onnekkaita — toivon, että nuoret ajattelevat vanhempiaan ja isovanhempiaan, joille tauti voi ollakin toisenlainen.

Tältä osin, mitä tulee vielä ravintoloihin, on juuri näin: hallitus on kantanut huolta suomalaisesta yrittäjyydestä ja myös ravintolayrityksistä merkittävillä tukipaketeilla jo tämän vuoden kuluessa, mutta tiedän, etteivät ravintoloitsijat toivo tukipakettia, he toivovat asi-

Punkt i protokollet PR 130/2020 rd

akkaita. Siksi tehdään näitä toimia, että ihmiset uskaltautuisivat liikkeelle. Kaikki ei ole kiinni rajoituksista, kaikki ei ole kiinni [Puhemies koputtaa] hallituksen päätöksistä vaan paljon psykologiasta, [Puhemies koputtaa] ja siksi turvallisuudentunne on myös tärkeä.

Frågan slutbehandlad.